

Bio Soil

Projekt demonstracyjny

BioSoil Forest Biodiversity 2006-2008

I spotkanie kameralne realizatorów
IBL Sękocin, 27.02.2007

Janusz Czerepko
Zakład Siedliskoznawstwa IBL

The BioSoil Demonstration project

Program spotkania

10:00 – 11:00	Wprowadzenie, ogólne założenia projektu BioSoil Biodiversity
11:00 - 11:45	Zakres i metodyka prac terenowych cz. I
11:45 – 12:15	Przerwa
12:15 – 13.00	Zakres i metodyka prac terenowych cz. II
13:00 – 14:00	Dyskusja
14:00 – 14:15	Zakończenie spotkania
14:15	Obiad

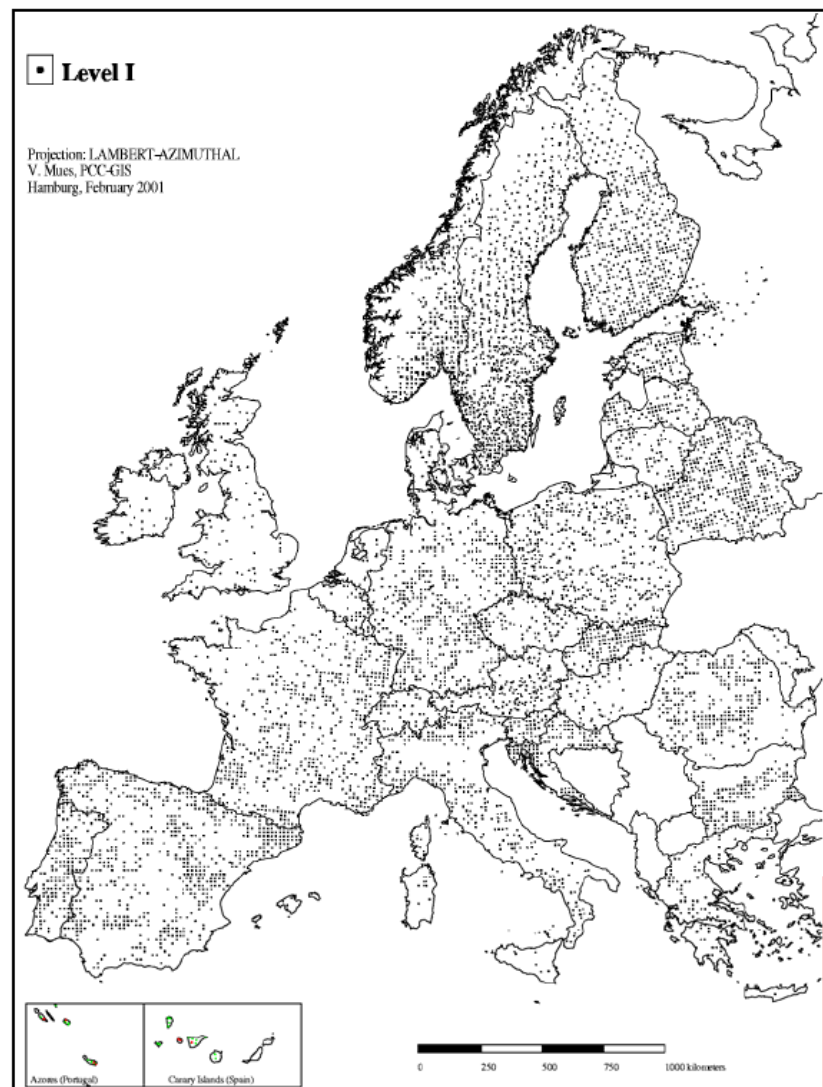

Intencja rozporządzenia Forest Focus (EC) N° 2152/2003

1. Szerokie rozpoznanie środowiska przyrodniczego dla celów ochrony lasów w Europie przy wykorzystaniu sieci monitoringu 16x16 km – ICP Forest.
2. Rozwój następujących obszarów badawczych: ochrona lasów przed zanieczyszczeniami, ochrona przeciwpożarowa, nowe wskaźniki i metody oceny bioróżnorodności lasów, wpływ zmian klimatu na ekosystemy leśne, sekwestracja węgla w lasach, rozpoznanie gleb leśnych i funkcji lasów.
3. Artykuł 6 Rozporządzenia pozwala Komisji Europejskiej, jak i Krajom Członkowskim na przeprowadzenie badań w ramach projektów demonstracyjnych dla powyższych celów przy udziale 50-75 kosztów KE.
4. Koordynatorem działań w ramach rozporządzenia Forest Focus jest Wspólnotowe Centrum Badawcze w Isprze (Włochy).

Europejska sieć powierzchni I rzędu – ICP Forest

Pomiary na powierzchni I rzędu – ICP Forest (raz w roku)

Powierzchnia I rzędu stanowi fragment lasu obejmujący grupę 20 drzew, wybranych z drzewostanu panującego. Powierzchnia jest w kształcie koła, a jej środek trwale oznaczono w terenie.

1. Obserwacje cech morfologicznych koron drzew próbnych:

defoliacja

odbarwienie

liczba roczników igliwia

wielkość liści lub igliwia

proporcje przyrostu pędów

intensywność obradzania nasion

intensywność kwitnienia

typ przerzedzenia korony

2. Pomiary dendrometryczne

pomiar pierśnic drzew o pierśnicy powyżej 7 cm na powierzchniach kołowych

3. Liczebności owadów liściożernych w drzewostanach iglastych

brudnica mniszka, boreczniki, strzygonia choinówka, poproch cetyniak, zawisak borowiec

barczatka sosnówka, osnuja gwiaździsta, cetyńce

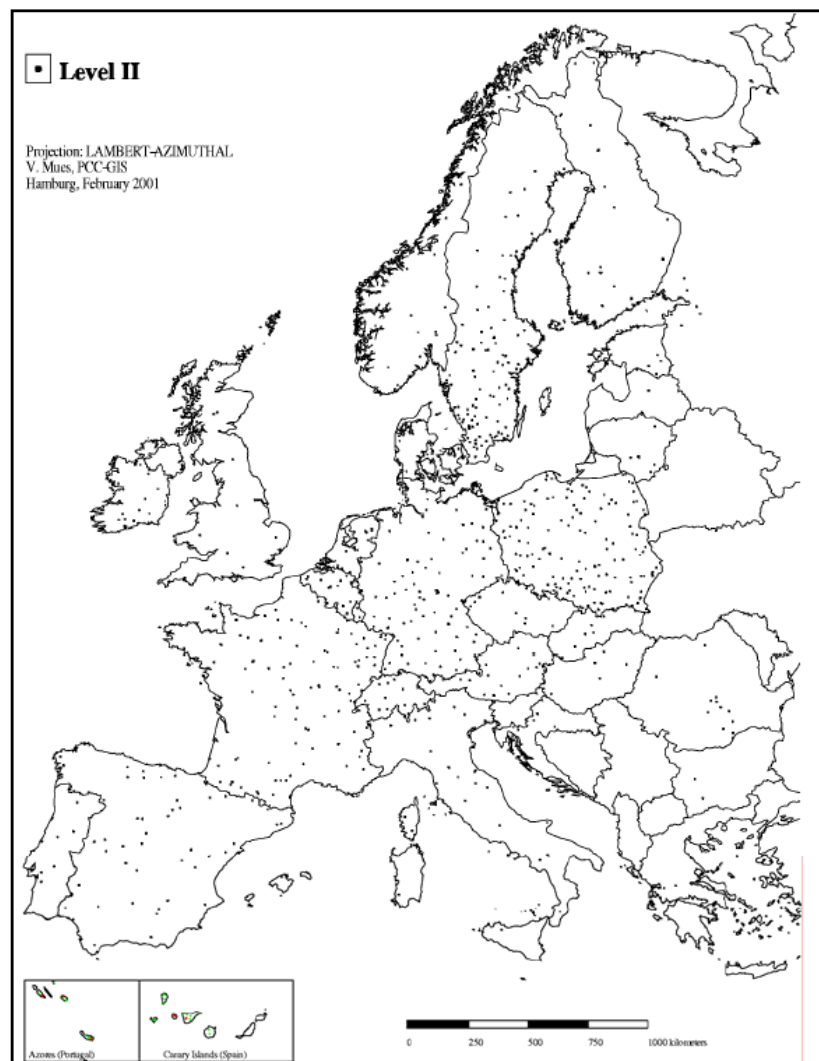
4. Poziom zagrożenia lasów grzybami patogenicznymi

ocena symptomów zamierania pędów sosny

ocena zasiedlenia pniaków przez grzyby

Europejska sieć powierzchni II rzędu – ICP Forest

Pomiary na powierzchni II rzędu – ICP Forest

148 powierzchni II rzędu utworzono w drzewostanach sosnowych i świerkowych, w wieku 50-60 lat, oraz dębowych i brzozowych w wieku 70-90 lat po 2 w 56 z 59 dzielnic przyrodniczo-leśnych Polski. W niektórych dzielnicach, ze względu na ich rozległy obszar założono 3 powierzchnie. Stała Powierzchnia Obserwacyjna II rzędu stanowi 400-450 drzew rosnących na powierzchni zbliżonej do kwadratu lub prostokąta.

1. Pomiary ciągłe
stężenia SO₂ i NO₂ metodą pasywną
skład chemiczny opadów atmosferycznych
pomiary meteorologiczne (część powierzchni)
 2. Obserwacje i pomiary raz w roku
ocena jakości nasion sosny
 3. Obserwacje i pomiary periodyczne
analizy składu chemicznego igliwia lub liści (co 4 lata)
ocena różnorodności gatunkowej runa leśnego (co 5 lat)
określenie intensywności i przeżywalności odnowień naturalnych (co 5 lat)
pomiar miąższości i przyrostu miąższości drzewostanów (co 5 lat)
- badania glebowe w zakresie :
właściwości chemiczne (co 4 lata)
typologia gleb, skład granulometryczny, właściwości fizyczne

Polska sieć powierzchni I rzędu – ICP Forest – wersja do 2006 roku

Polska sieć powierzchni II rzędu – ICP Forest

Polska sieć powierzchni I rzędu – ICP Forest – wersja aktualna

Formy własności powierzchni I rzędu

Forma własności	Liczba	%
PGL LP	273	72,6
KZPN	3	0,8
Inne Skarbu Państwa	4	1,0
Gminne	2	0,5
Osób fizycznych	92	24,5
Wspólnot gruntowych	1	0,3
Agencji Rolnej SP	1	0,3
Razem	376*	100

* Tabela obejmuje powierzchnie, gdzie wykonano dotychczas obowiązujące pomiary

Projekty demonstracyjne realizowane w ramach rozporządzenia Forest Focus

- BioSoil Soil level I (23 kraje UE)
- BioSoil Biodiversity level I (23 kraje UE)
- BioSoil Soil level II (23 kraje UE)
- ENFIN II (3 kraje UE)
- ForestBIOTA (10 krajów UE)

Harmonogram projektu BioSoil Biodiversity

Okres trwania:	07.20 06	To:	07.20 08	2007	2008
Główne zadania					
Przygotowania, szkolenie kameralne				I-III	
Warsztaty terenowe				V	
Badania terenowe				VI-VIII	
Opracowanie danych i raportu końcowego				IX-XII	I-VII

Dotychczasowe działania w ramach projektu BioSoil Biodiversity

1. Opracowanie metodyki badań na szczeblu Unii Europejskiej
 - 13-14/12/2004 JRC-Ispira, Włochy - warsztaty kameralne
 - 10-11/05/2005 JRC-Ispira, Włochy – warsztaty kameralne
 - 19-21/04/2006 Bled, Słowenia - warsztaty terenowe
 - 28-29/11/2006 JRC-Ispira, Włochy – warsztaty kameralne
2. Opracowanie instrukcji prac terenowych na szczeblu krajowym
3. Powołanie zespołów realizacyjnych
4. Przygotowanie kartograficznych materiałów terenowych

Szczegółowe cele projektu BioSoil Forest Biodiversity:

- Przeprowadzenie badań demonstracyjnych w celu harmonizacji informacji związanej z różnorodnością lasów na poziomie europejskim i zaprezentowanie użycia powierzchni I rzędu w tym kontekście;
- Prezentacja europejskiej klasyfikacji typów lasu na powierzchniach I rzędu i podjęcie próby stosowania jednolitej klasyfikacji lasów w Europie dla potrzeb przyszłych badań;
- Testowanie wybranych, międzynarodowo uznawanych, `mocnych` i praktycznych wskaźników różnorodności lasów w dużej skali;
- Ustanowienie zintegrowanej sieci projektów poświęconych bioróżnorodności lasów;
- Wyznaczenie wielo-skalowego i hierarchicznego podejścia do różnorodności lasów europejskich oraz monitorowania w nich zmian czaso-przestrzennych.